

In de vroege morgen van 21 november 1944 overvielen vijf Duitse militairen de boerderij van Reinder de Vries op Legauke onder Opeinde. De boerderij was het onderkomen van de leden van de knokploeg uit de gemeente Smallingerland en het opvangcentrum voor neergeschoten geallieerde vliegers. Toen de Duitsers binnendrongen waren Jan en Marten de Vries aan het melken. Om de anderen die nog in bed lagen te waarschuwen schreeuwden de broers: "Duitsters!" en zij renden met Gerard Wagenaar – een staker van de Nederlandse Tramweg Maatschappij – naar het voorhuis, waar ze alle drie werden doodgeschoten. De stakende tramconductor Willem Westerhof kon zich achter het vee in veiligheid brengen. In de boerderij waren nog zes K.P.-ers aanwezig die door de Duitse commandant werden ontdekt, waarop hij direct het vuur opende. De K.P.-ers schoten terug en verwonden de Duitser dodelijk. De overgebleven vier soldaten schoten door het trapgat naar boven en de K.P.-ers

door de zolder naar beneden. Tijdens dit vuurgevecht gingen de Duitsers op de vlucht. Er waren dertien overlevenden. Vader Reinder de Vries en zijn zoon Roel, mevrouw Wagenaar, die met haar man was ondergedoken, Willem Westerhof, mevrouw Straatsma met twee kinderen uit Rinsumageest en zes K.P.-ers. Aaf van der Heide, de huishoudster, was niet meer in de boerderij aanwezig. Zij was in de verwarring op weg gegaan om hulp te halen. Toen de Duitsers de boerderij hadden verlaten vluchtten de overlevenden, diep geschokt door het gebeuren. Aan de Smalle Ee lag een roeiboot, waarmee ze op weg gingen, totdat ze een kleine vrachtboot konden enteren. Hiermee voer de groep naar Warga, waar voorlopig onderdak werd gevonden. Inmiddels waren Duitse militairen een grootscheepse aanval op de boerderij begonnen. Er was echter geen mens meer aanwezig. De veestapel werd weggevoerd en de boerderij ging in vlammen op, nadat alles van waarde uit het woongedeelte was geroofd. De

gewaarschuwde K.P.-ers zagen van een afstand toe, maar konden uiteraard tegen deze overmacht niets uitrichten. Ongeveer twee maanden voor de overval werd op het erf van de boerderij deze foto gemaakt. v.l.n.r. Klaas te Nijenhuis - Wijnjeterp, K.P.-er; Hans Deinum - Workum, K.P.-er; Jan van der Meulen (Panco), K.P.-er; Willem Westerhof - onderduiker NTM; Roel de Vries, Harm de Vries, Johannes Kolff (Jodocus), Oud-Beijerland-K.P.-er; Dirk de Vries (onbekende schipper); Aaf van der Heide - huishoudster; Boukje van der Meer (meisje van Marten de Vries); mevr. Straatsma - Rinsumageest; zittend v.l.n.r. Gerardus Wagenaar, onderduiker NTM; Marten de Vries; Henk Rijpkema K.P.-er uit Sneek; Gerrit Jan Niesing uit Apeldoorn (schuilnaam Chris), K.P.-er; Reinder de Vries, Omke Straatsma en de twee kinderen van de fam. Straatsma. Jan de Vries komt niet op de foto voor, waarschijnlijk was hij de fotograaf.

Translation of the description-text by the photocopy.

In the early morning hours of the 21 of Nov. 1944 five German soldiers raided the farm of Reinder de Vries at Legauke-Opeinde, county of Smallingerland.

This farm was the hiding place of the area K.P. group and occasionally a receiving centre of allied air force personnel which had to bail out of their crippled aircraft over Friesland.

When the Germans entered the stable portion of the farmhouse Jan and Marten de Vries were milking the cows, the others "were still sleeping. To warn them they screamed "Traitors", "Germans" and ran with Gerard Wagenaar (a striker from the railroad local) to the front portion of the house where all three were shot to death.

The striking "tram" conductor Willem Westerhof was hiding between the cows in the stable. Upstairs in the attic were 6 K.P. members who were discovered by the German commander in charge who opened fire immediately, the K.P.ers fired back and mortally wounded the German commander. The remaining 4 soldiers started firing through the stairwell, while the 6 K.P.ers fired back through the attic floor down. During this shoot^{out} the German soldiers figured they had enough and fled the scene to get reinforcements.

From our group there were 13 survivors, (which are all shown in the photograph)

Aaf van der Kleide (housekeeper) was not in the farmhouse during the raid, she had just stepped outside and was on her way to get help.

After the Germans had left the farm the survivors fled in a small row boat which was moored in the canal

named "the Smalle Ee". They seized a small diesel powered freighter and forced the crew to turn around and take them to Warga where the whole group found shelter at another farm.

Meanwhile the Germans started with their reinforcement, to attack the farmhouse (which was unoccupied by now).

After valuables and cattle were removed the buildings were set on fire, from a distance, we could see the smoke and flames but were unable to prevent it.

The group picture was taken approx. two months before the raid took place. It was taken in the farmyard of the de Vries farm at "Legauke". In the picture,

Top row left to right: Klaas te Nijenhuis - Wynjeterp K.P.er

Hans Deinum - Workum K.P.er

Janus vander Meulen (Panco) K.P.er

Willem Westerhof Railroad strikers NTM

Roel de Vries Son of Reinder de Vries

Harm de Vries Son of Reinder de Vries

Johannes Kolff (Jodocus) Oud-Beijerland K.P.er

Dirk de Vries Son of Reinder de Vries

Thijs ??

Aaf vander Heide Housekeeper

Boukje vander Meer girl friend of Marten

Mrs. Straatsma - Rinsumageest

Bottom row left to right: Gerardus Wagenaar Railroad Striker NTM

Marten de Vries, Son of Reinder de Vries

Henk Rypkema (Henkie) - Sneek K.P.er

Gerrit J. Niesing (Chris) - Apeldoorn K.P.er

Reinder de Vries Farm owner

"Omke" Straatsma and his 2 daughters - Rinsumageest

Jan de Vries was the photographer and is therefore not in the picture